

Piirivalveleht

Piirivalveameti väljaanne

14. juuli 2000

Nr 4 (10)

Eesti sai eesistujamaaks

Peterburis otsustati 21. juunil Läänemere Piirikontrolli Koostööorganisatsiooni konverentsil, et Eesti on aastatel 2001-2002 eesistujariik Läänemere piirivalveteenistuste organisatsioonis.

Läänemere piirivalvurid hindasid Peterburis senise omavalheline koostöö heaks.

Suurt tähelepanu osutati ühtse meresireesüsteemi loomisele.

Piirivalveameti peadirektori kontradmiral **Tarmo Kõutsi** hinnangul on olukord Läänemere regioonil hetkel tõine. Peamiste ohtudega näeb Kõuts Läänemere regioonis illegaalset immigratsiooni, narkokaubandust, salakaubandust ning keskkonnaküsimusi.

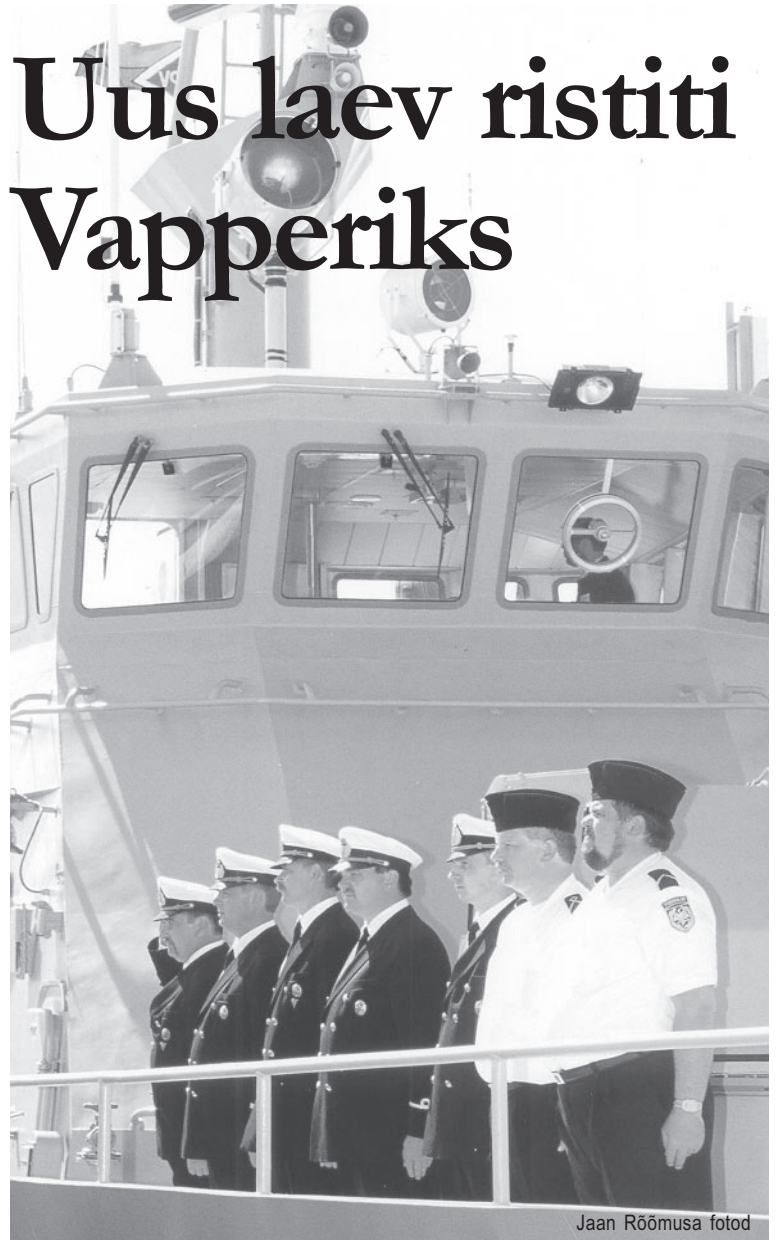
Konverentsi raames kohtusid ka Eesti, Soome ja Vene piirivalve, kolme riigi senine koostöö hinnati väga tulemuslikuks.

Peale Eesti, Soome ja Venemaa piirivalvete esindajate võtsid konverentsist osa ka Läti, Leedu, Saksamaa, Poola, Taani, Norra, Rootsi ja vaatlejana ka Bulgaaria piirivalve esindajad.

Eesti piirivalvet esindasid Peterburis piirivalveameti peadirektor **Tarmo Kõuts**, staabiülema kolonel **Aare Evisalu** ja piiriosakonna ohvitser leitnant **Harry Kattai**.

Urmo Kohv

Uus laev ristiti Vapperiks

Jaan Rõõmusa fotod

Teeneteristi pälvis 16 inimest

22. juunil anti Piirivalve Teeneteristid 16 inimesele, kellel on väärilisi teeneid Eesti piirivalve ees. Piirivalve Teeneterisril on I, II ja III järk.

Piirivalve Teeneteristi Nõukogu annetas I järgu teeneteristi Soome piirivalve ülemale kindral-leitnant **Hannu Ahonenile**, Soome kaitsejõudude ülemale kindral **Gustav Hägglundile** ja Rootsi Rannavalve peadirektorile **Marie Hafströmile**.

II järgu teeneteristi pälvisid Soome kaitsejõudude Eesti projekti

peakoordinaator kindralmajor reservis **Pentti Lehtimäki**, Rootsi Reservohvitseride Kogu peasekretär kolonel **Anders Håkansson**, Lääne-Viru maavanem **Marko Pomerants**, välisministeeriumi kantsler **Indrek Tarand**, Riigikogu liige **Enn Tarto** ja õiguskantsler **Erik-Juhan Truuväli**.

III järgu teeneteristi vääriksid tunnistati Viru üksik-jalaväepataljoni ülem

major **Jüri Järvelainen**, Kaitseväe Sakala maleva pealik kapten **Mati Mumm**, kaitsepolitsei ameti peadirektori asetäitja **Aldis Alus**, piirivalveameti arvetijaoskonna ülem **Alar Jõeste**, kaitseministeeriumi asekancler **Margus Kolga**, siseministeeriumi asekancler **Allan Piik** ja Tartu Ülikooli emeritprofessor **Lembit Roostar**.

Piirivalveohvitser sai rahvusvahelise autasu

Lääne-Euroopa Liidu MAPE-missiooni käigus Albaanias viibiv Eesti piirivalveohvitser leitnant **Kalle Kandroo** pälvis ainukese eestlasena Lääne-Euroopa Liidu Missiooni Teenistusmedali.

Medal omistati tunnustusena panuse eest Lääne-Euroopa Liidu MAPE (Multinational Advisory

Police Element) missioonil Albaanias. Leitnant **Kandroo** sai autasu kätte 17. juunil Albaania pealinna Tiranas toimunud tseremonial.

Kokku pälvisid teenistusmedali 33 missioonil viibivat Lääne- ja Ida-Euroopa riikidest pärit ametiisikut. MAPE-missioonil osalevate

ametnike põhiülesandeks Albaanias on kohaliku politsei nõustamine ja koolitamine eesmärgiga viia see Lääne-Euroopa standarditele vastava tasemeni.

Tallinna reisisadama piiripunkti ülem asetäitja leitnant **Kalle Kandroo** jääb Albaaniasse kuni 25. augustini.

1. juunil õnnistas Eesti Luterliku Meremisjoni kaplan **Jaan Jaani** piirivalve teist Eestis ehitatud patrull-laeva.

“Mina nimetan sind Vapper. Olgu sinu tegevus õnnelik ja edukas. Jumal õnnistagu kõiki, kes sinul teenivad,” lausus laeva ristitama **Kirsti Savi**, lõigates läbi vahuveini pudelit hoidva lindi. Pudel purunes vastu parrast alles teisel katsel. Piirivalveameti peadirektori kontradmiral **Tarmo Kõutsi** arvates oli tegu hea endega. “Kui **Helle Meri** Pikrit ristis, läks sama-

moodi,” nentis ta.

Tarmo Kõutsi sõnul olid 1916. aastal Balti merel seilanud 670 alusest 328 raiatud Eestimaa rannades.

Siseminister **Tarmo Looduse** sõnul vajavad väljavahetamist enamik piirivalve- ja mereväelaevadest ja seetõttu tuleb kiiremas korras alustada riikliku laevaehituse programmi. “Tahame kunagi jõuda sinnamaani, et pooled Balti merel seilavad laevad oleksid jälle meite tehtud.”

Sirle Kaju

Auastmes ülendati...

KAPTEN

Hillar Jõesalu, Kaarel Kallak, Urmas Nigul, Hindrek Piiber, Heino Pärn, Tõnu Raid, Aare Soome

LEITNANT

Jaanus Ainsalu, Aleksandr Banahevitš, Kalle Dammann, Vladimir Dementjev, Iivo Heilo, Illar Heinsalu, Mati Jaeski, Meelis Juhkam, Urmas Jõeste, Madis Järv, Priit Järvpõld, Urmas Kalbin, Margo Kaljus, Kalle Kaljuste, Kalle Kandroo, Andres Kapp, Meelis Karton, Harry Kattai, Teet Kiik, Indrek Kikas, Taavo Kikojan, Kalle Kirs, Veigo Klee, Andres Kongo, Mati Kula, Helmut Kupts, Rain Kuus, Riho Kälviainen, Viljar Kärk, Juhan Kärsten, Vello Küla, Gert Laanemaa, Igor Sepp

LIPNIK

Tauri Sepp

VANEMVEEBEL

Uno Leisman, Edgar Riks

VEEBEL

Aldis Alvela, Jaanus Iilane, Viia Kaldam, Aivo Loigom, Annela Luht, Arvo Luts, Paavo Mikson, Margit Paeste, Kersti Sedrik, Rein Soo, Sulev Taimur, Urmas Tarvis, Priit Truus, Vambola Vanahunt, Ilmar Väljandu

NOOREMSEERSANT

Priit Aasma, Arvi Adli, Ranno Ain, Tanel Kubja, Sven Leitu, Jaanus Lensment, Riivo Masing, Alo Pärnasalu

Tarmo Kõuts külastas Rootsi Rannavalvet

Piirivalveameti peadirektor **Tarmo Kõuts** kohtus 28.-29. juunini toimunud ametlikul visiidil Rootsi Rannavalve peadirektori **Marie Hafströmiga**, kellega arutati edasist kahepoolset koostööd Eesti piirivalve ja Rootsi Rannavalve vahel.

Kohtumisel kooskõlastati kahe riigi ametkondade vahelise õlitõrje alase koostöö arengut ning vahetati informatsiooni ja kogemusi õlitõrje kohta merel.

Visiidi käigus demonstreerisid rootslased õlitõrjet merel ning tutvustasid eestlastele vastavat tehnikat.

Samuti tutvus Eesti piirivalvejuht Rootsi Rannavalve Idaregiooni ja selle staabiga ning andis 29. juunil Eesti Suursaatkonnas Stockholmis Rootsi Rannavalve peadirektorile **Marie Hafströmile** üle Piirivalve I järgu Teeneteristi.

Urmo Kohv

Riigikogu esimeest **Toomas Savi** ja tema abikaasa **Kirstit** tervitab laeva komandör **ltn Jaan Rannamaa**.

Läänemeres liikuvad laevad reostavad tahtlikult merd

12.–14. juunini Läänemere reostuse avastamiseks ja selle vastu võitlemiseks korraldatud rahvusvahelise operatsiooni MINI-CEPCO 2000 käigus avastasid Eesti ja Soome piirivalve ning Rootsi rannavalve lennukid kokku 14 õlireostust, neist neli Eesti vetes. Soome lähel rahvusvahelistes vetes Hiiumaa ja Soome ranniku vahel avastati kolm reostust tekitanud laeva.

CEPCO (Koordineeritud Laiendatud Reostuse Kontrolli Operatsioon) lendudel võetakse osavõtivate maade pideva kontrolli alla varem kokku lepitud Läänemere ala ning lendude toimimist hoitakse saladuses.

Eestist osalesid operatsioonil piirivalve lennusalga lennuk L-410, kaks piirivalve ning kaks keskkonnainspektsiooni laeva. Eesti lennuki ja laevade tegevust juhtinud piirivalve lennusalga lennukite eskadrilli ülema **Valeri Kutuzovi** sõnul olid ilmastikutingimused õppuste ajal väga rasked. "Pilvisus, tugev tuul ja lainetus," loetles Kutuzov.

Eesti piirivalve lennuk võttis vaatluse alla Eesti territoriaalmere Osmussaarest Saaremaani. Õhusõidul kontrolliti 95 laeva liikumist ja võimaliku reostuse tekitamist. Avastati neli õlireostust, ühtegi

reostust tekitavat laeva teolt ei tabatud.

Iga lennuk kandis lennu ajal oma vaatlustegevusest ette juhtimiskeskusele, kes omakorda edastas info järgmisele patrull-lennukile ja osavõtjatele laevadele. Peale lendu koostas iga patrull-lennuk dokumentaalse aruande, mis sisaldas sündmusi lennul, fotosid, videolinte jne.

CEPCO lennukid on näidanud, et Läänemere regioonis liikuvad laevad tekitavad tahtlikult naftalaeke, neist suurema osa pimeduse katte all. CEPCO eesmärgiks on illegaalse reostusega kohtade pidev uuring ning õlireostuse põhjuste ja allikate leidmine ning karistamine, samuti osavõtjate riikide koostöö täiendamine ning lennuki, patrull-laeva ja juhtimiskeskuste vahelise side praktiseerimine.

Lisaks rahvusvahelistele lennukontrollidele teostab iga riik reostuse vaatlusi ka tavapärase patrull-lendude ajal. Piirivalve lennusalga lennuk teeb seda regulaarselt alates 1995. aastast. Lennusalk on selle aasta jooksul avastanud 25 merereostust.

Regulaarlendudele Läänemeres pandi alus vastavalt Läänemere Keskkonnakaitse Komisjoni soovitusel 1991. aastal.

Sirle Kaju

Kartograaf sai targemaks

Inimkonda on hallidest aegdest alates huvitanud küsimus, milline see maakera ikkagi tegelikult on. Üle kolme tuhande aasta on targemad mehed püüdnud oma ettekujutisi Maa kujust paberile panna ja kaartideks vormistada.

Nüüd, sputnikute ajastul, on NATO kartograafid sellest rohkem teada saanud ja püüdsid oma teadmisi seitsmenädalasel õppusel Toulouses teistelegi jagada. Kursustest õnnestus osa saada ka piirivalveameti topograafil. Selle eest suurim tänu personaliosakonna ülemale **Aimar Kõssile** ja õppejaoskonna vanemohvitserile **Arne Sirelile**, kelle väalkiire asjaajamine tegi olematuks viiekuulise hilinemise osavõtuks registreerimisel ja võimaldas mul 2. mail Toulouses maabuda.

Kursuse viis läbi Prantsuse-Belgia-Rootsi kosmoseuuringute firmale SPOT kuuluv kommertsalustel tegutsev treening-keskus GDTA. Osales 12 inimest, kartograafidest fotogrammetristide ja aerofoto pilootideni välja ning maadest olid esindatud Eesti, Läti, Poola, Slovakkia, Tšehhi, Ungari, Rumeenia, Makedoonia, Türgi ja Usbeki.

Esimese viie nädala jooksul käsitleti nii ruumilist geodeesiat kui kosmosefotode geomeetrilist töötlemist, maapinna digitaalse mudeli loomist, optiliste ja radarfotode tegemist kui palju muud. Viimasel kahel nädalal oli teemaks militaar-kartograafia.

Tegime ka praktilisi töid satelliitidelt saadud info töötlemisel. Se-

minaritööks oli satelliidifotode põhjal kaartide tegemine kujuteldava päästeoperatsiooni läbiviimiseks Lõuna-Aafrika kaardistamata piirkonnas Svaasimaal. Lisaks tutvusime põgusalt Prantsuse Kosmoseuuringute Keskusega CNES ja käisime Space City kosmiliste uuringute alasel näitusel.

Õppetöö välisel ajal üritasime tutvuda Lõuna-Prantsusmaa vaatamisväärsustega, käisime ekskursioonil Andorras ja veetsime päeva Barcelonas.

Kuna just sel ajal algasid Euroopa meistrivõistlused jalgpallis, siis korraldasime ka jalgpalli matši kursustele ja GDTA meeskonna vahel. Lõpptulemus oli 10:3 õppurite kasuks, kahjuks seda ilusat mängu Euroopa telekanalitel ei näidatud.

Treeningkeskus GDTA korraldab aastas kolm kuni neli kaarditeemalist väljaõppe kursust. Üks neist on selline, millest osa võtsin. Teine on vähemalt kolmekuuline, mille sisuks on konkreetsete tööprogrammide omandamine kaardistustööde tegemiseks satelliidi uuringute põhjal. On ka üheksakuulisi ja aastase kestusega õppeprogramme.

Lõpetuseks võib öelda, et ükski õppus ei jookse külge mööda maha ja sulgudes tuleb lisada, et tuntud laulusõna – inimene õpib kogu elu ja sureb ikka lollina – kehtib ka minu kohta.

kapten Tõnu Raid

piirivalveameti kartograaf

Õppused toimusid Keri saare vahetus läheduses ja kandsid seetõttu nime "Keri 2000". Kuuendat korda toimunud õppustel oli Eesti korraldajamaaks juba teist korda, viimati 1997. aastal, mil õppus viidi läbi Pakri saarte lähedal. Möödunud aastal toimus kolme riigi piirivalvete ühisõppus Venemaa territoriaalvetes Viiburi lähistel.

Jaan Röömsa fotod

12. juunil käivitunud piirivalvurite rahvusvaheline ühisõppus "Keri 2000" kulmineerus 15. juunil Eesti, Soome ja Vene piirivalvelaevade ja -kopterite merepäästeharjutusega.

Päästeüksustena osalesid õppusel kolme riigi kopterid ja laevad. Eesti kui korraldajamaa saatis õppustele kolm laeva – Pikkeri, Valvase, Linda – ja kaatri 003. Soomlased tulid Merikarhuga ja venelased Vöborgiga.

Harjutuse stsenaariumi järgi otsisid piirivalvurid Eesti vetest kaduma läinud lõbusõidukaatrit ja evakueerisid inimesed reisilaevalt, mille pardal puhkes tulekahju.

Evakueerimisel tuli inimesi päästa nii veest, laevalt kui päästeparvedest ning anda kannatanutele esmaabi. Põlevat reisilaeva imiteeris Eesti piirivalvelaev Linda, reisijaid mängisid merehäriluskeskuse kadetid.

Õppus lõppes 15. juunil kolme riigi piirivalvelaevade ja helikopterite ühisvisiidiga Tallinna piirivalve merebaasi ja Tallinna lennuväljale. Laevadega said järmisel päeval tutvuda kõik huvilised.

"Kolmepoolne õppus täitis talte püstitatud eesmärgid," ütles õppuste üldjuht piirivalveameti mereosakonna ülem kpt-mjr **Ervin Piikmann** ühisvisiidile järgnenud brieifingul piirivalve merebaasis. Nenditi, et õppused lähevad iga aastaga aina paremaks.

Venemaa esindaja I järgu kapten **Mihhail Karpenko** kiitis õppusesse lisatud üllatusmomente. "Reaalses päästeoperatsioonis ei tea ju kunagi, milliseks olukord võib kujuneda."

Seitsmendad õppused korraldavad järgmisel suvel soomlased. Nemad lubasid osalejatele veel rohkem ootamatusi varuda. "See on raske ülesanne, sest ka eestlastel oli neid rohkesti," nentis mereväekapten **Ari Hautakangas**.

Sirle Kaju

Soomlased asuvad suitsu sukkelduma. Tulekoldest tuuakse välja neli reisijat.

Õnnetuspaika jõudis esimesena kõige kiirem alus – venelaste Vöborg – ja nemad hakkasid päästetöid juhtima. Eesti piirivalve kopteri pardale vintsitakse õhusõidukite koordinaatorit.

Soome kaater toob Linda pardale venelased, kes hakkavad kannatanutele abi osutama. Eesti piirivalve evakueerib reisijad Valvase pardale.

Soome piirivalvur kontrollib vigastatu seisundit.